

До 27 – мої річниці Чорнобилю

Щороку, коли наближаємось до чергової річниці Чорнобильської катастрофи, мимоволі виникає ряд запитань: що змінилось у Чорнобилі за пройдешний рік? Що подолали і чого досягли? За 27літ на ці запитання поступово було все менше і менше конкретних відповідей...

Слід говорити не про ліквідацію наслідків аварії на ЧАЕС, а про мінімізацію. Адже обсяги й специфіка радіо-активного лиха такі, що ліквідація її результатів ні через десятки, ні через сотні років неможлива.

Серед найскладніших проблем подолання наслідків катастрофи залишається справа надійної локалізації об'єкта «Укриття» та сховищ радіоактивних відходів. Таких сховищ траншейного та поверхневого типу протягом 1986-87 років на території 30-кілометрової зони створили понад 800. У зв'язку з аварійними темпами, створення сховищ немає точного позначення їх розташування. Їхні конструкції не гарантують нині забезпечення надійного збереження відходів у межах накопичення, а тому, потребують реконструкції - а це значить, тривалої роботи і чималих затрат. Є необхідність проведення послідовного й ретельного моніторингу усіх можливих сховищ.

Особливо у зв'язку з тим, що на об'єкті «Укриття» постійно утворюються рідкі радіоактивні відходи, що мають у своїй структурі, крім довгоживучих радіонуклідів (це й трансуранові елементи. ²³⁵1

Добре пам'ятається, як після спорудження 27 років тому об'єкта «Укриття» оптимісти з упевненістю заявляли: та він і 100 років надійно стоятиме - в нього ж стільки залізобетону вгепали. Та не так сталось, як гадалось. Вже через кілька років кризь отвори, які існували в будівлі з причин екстремальних (і радіаційних, і темпових) умов зведення «Саркофага», заструменіли рент-гени з нуклідами...

Врешті-решт Чорнобильську АЕС зупинили. Та від цього проблемність її зовсім не зменшилась. Особливо, щодо головного завдання - перетворення об'єкта «Укриття» на

безпечну для навко-лишнього середовища систему. Виходячи з цього завдання, в результаті довгих і не завжди плідних суперечок дійшли нарешті до висновку про необхідність зведення нового покриття над старим «Саркофагом» - нового безпечного конфайнменту (НБК). Конфайнмент (з англійської - обмеження, ув'язнення). Згідно із затвердженим уже планом за 180 метрів від об'єкта «Укриття» змонтують велетенський ангар напівциліндричної форми. 26 квітня 2012 року першу цеглину у цей процес покладено...

Буквально з перших днів після аварії у Чорнобильській зоні вся тодішня непроста робота отримала назву «війна» - без будь-якої алегорії. Та це й не дивно, бо ту справу інакше назвати було неможливо. Історично ми віддали-лись від цієї війни (не дай її, Боже!) не так далеко. Тому, закрити очі й уявити, що може нічого й не було, не виходить. Кажуть, що війна закінчується тоді, коли похований останній на ній загиблий. З Чорнобильською війною навіть і цим крапку не поставиш, це усвідомили не тільки правителі України, але і уряди багатьох країн. В результаті був створено спеціальний міжнародний Чорнобильський Фонд «Укриття».

Чорнобильський фонд «Укриття» (ЧФУ) був створений Європейським банком реконструкції й розвитку 1997 року. Банк виступає як розпорядник коштів Фонду і працює в безпосередньому контакті з Урядом України задля забезпечення ефективної реалізації проекту. Банк укладає угоди про гранти з організацією-реципієнтом і виплачує кошти підрядчикам. Вищим директивним органом Фонду є Асамблея донорів, до складу якої входять представники 23 країн та Європейської комісії. З моменту створення Фонду в 1997 році беззмінним головою Асамблеї є Хане Блікс. Станом на кінець 2010 року загальна сума вкладів, зареєстрованих Чорнобильським фондом «Укриття», становить 864 мільйони євро.

Вклади ЧФУ

Вкладник

Сума,

млн. євро

АТОМНА ПРІРВА

Автор: admin

22.04.2013 13:33 - Обновлено 22.04.2013 13:34

Вкладник

Сума,

млн. євро

Європейське співтовариство

250,0

Австрія

7,5

Сполучені Штати Америки

182,8

Швеція

7,2

АТОМНА ПЕРВА

Автор: admin

22.04.2013 13:33 - Обновлено 22.04.2013 13:34

Німеччина

60,5

Норвегія

7,0

Сполучене Королівство

53,1

Нідерланди

5,7

Франція

52,5

Кувейт

АТОМНА ПЕРВА

Автор: admin

22.04.2013 13:33 - Обновлено 22.04.2013 13:34

5,4

Японія

45,7

Іспанія

5,1

Україна

45,0

Данія

5,0

Італія

41,5

АТОМНА ПРІРВА

Автор: admin

22.04.2013 13:33 - Обновлено 22.04.2013 13:34

Греція

5,0

Канада

34,9

Фінляндія

4,9

Росія

15,3

Бельгія

4,3

Швейцарія

9,3

Польща

2,5

Ірландія

8,0

Люксембург

2,5

Нагадаємо, що новий безпечний конфайнмент (термін експлуатації якого - 100 років) - це багатофункціональний комплекс для перетворення об'єкта «Укриття» в екологічно безпечну систему. До його складу входить основна споруда (включає арочну конструкцію, проліт якої в напрямі північ-південь становить 257,44 м, висота 108,39 м, довжина 150 м, фундаменти, західну та східну торцеві стіни), необхідні забезпечуючі та допоміжні системи; технологічний корпус, який включає ділянки дезактивації, фрагментації й упакування, саншлюзи, майстерні та інші технологічні приміщення, а також допоміжні споруди. НБК у майбутньому дасть можливість здійснити вилучення із зруйнованого четвертого енергоблоку паливовмісних матеріалів, їх кондиціонування для подальшого безпечного зберігання.

Між іншим, НБК, як повідомила керівник інформаційного відділу ДСП «Чорнобильська

АЕС» Майя Руденко, є ключовим проектом Плану здійснення заходів на об'єкті «Укриття». Першу партію металоконструкцій, призначених для звенення його центрального сегменту, було доставлено в Україну ще в першій половині березня цього року. Конструкції виготовлені на італійському заводі «Чимолаї». Усього для будівництва арочної конструкції НБК заплановано в Україну поставити з Італії понад 20000 тонн металоконструкцій. А монтаж Арки розпочато на спеціальній платформі, побудованій для цього в локальній зоні об'єкта «Укриття».

Крім цього, вона зазначила, що згідно з укладеним контрактом, до жовтня 2015 року на спорудження НБК планується витратити близько 990 млн. євро із урахуванням резервних сум.

Основними вкладниками Чорно-бильського фонду «Укриття», крім України, є Єврокомісія, США, Велико-британія, Німеччина, Російська Федерація, Франція, Японія, Італія, Канада, ЄБРР.